



บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้มีความมุ่งหมาย เพื่อศึกษาแนวทาง ความเหมาะสม และความเป็นไปได้ ของแนวทางการพัฒนาโรงเรียนทั้งระบบเพื่อการประกันคุณภาพการศึกษาในโรงเรียน สังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 และเขต 2 โดยมีขั้นตอนดำเนินการวิจัย 6 ขั้นตอน ดังนี้คือ

1. ขั้นเตรียมการ
2. ขั้นการพัฒนาแนวทาง
3. ขั้นการตรวจสอบร่างแนวทาง
4. ขั้นศึกษาความเหมาะสม
5. ขั้นศึกษาความเป็นไปได้
6. ขั้นสรุปผล

การดำเนินงานแต่ละขั้นตอนมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

1. ขั้นการเตรียมการ

1.1 ศึกษา ค้นคว้า เอกสารเกี่ยวกับการพัฒนาโรงเรียนทั้งระบบ พระราชบัญญัติ การศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 และเอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ด้วยวิธีการวิเคราะห์เนื้อหา ได้แนวคิดและกรอบความคิดในการวิจัย

1.2 พัฒนาเค้าโครงการวิจัย โดยศึกษาเอกสาร งานวิจัยที่เกี่ยวข้องเพิ่มเติมและเรียบเรียง เนื้อหาเป็นเค้าโครงการวิจัย

2. ขั้นการพัฒนาแนวทาง

2.1 ออกแบบร่างแนวทางการพัฒนาโรงเรียนทั้งระบบเพื่อการประกันคุณภาพ การศึกษาในโรงเรียนโดยใช้กรอบความคิดในการวิจัย ด้วยการสังเคราะห์เนื้อหา

2.2 พัฒนาร่างแนวทางร่วมกับกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์ ปรับปรุงและเรียบเรียง เนื้อหาเป็นร่างแนวทางการพัฒนาโรงเรียนทั้งระบบเพื่อการประกันคุณภาพการศึกษาในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 และเขต 2

3. ขั้นการตรวจสอบร่างแนวทาง

3.1 ศึกษาความตรงตามเนื้อหา (Content Validity) จากผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน 5 คน โดยเลือกผู้ทรงคุณวุฒิที่มีคุณสมบัติในด้านใดด้านหนึ่ง กล่าวคือ มีวุฒิทางการศึกษาไม่ต่ำกว่า ระดับปริญญาโท สาขาการบริหารการศึกษาหรือสาขาที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาและมีประสบการณ์ ในการปฏิบัติงานเกี่ยวกับการจัดการศึกษาในหน่วยงานทางการศึกษา มาแล้วไม่ต่ำกว่า 10 ปี



ผู้วิจัยทำหนังสือบันทึกเสนอขอความร่วมมือ ในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา เพื่อขอให้ออกหนังสือถึงผู้ทรงคุณวุฒิเรียนเชิญเป็นผู้ตรวจสอบความตรงตาม จำนวน 5 ฉบับ พร้อมด้วยร่างแบบสอบถาม (ภาคผนวก ก) และเค้าโครงวิทยานิพนธ์ แล้ววิเคราะห์ความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิเกี่ยวกับความตรงตามเนื้อหาว่าเนื้อหาในแบบสอบถามมีความครอบคลุมเรื่องที่ศึกษาเพียงใด โดยกำหนดค่าดัชนีที่มีความสอดคล้อง และคัดเลือกข้อความที่มีค่าตั้งแต่ 0.5 ไว้

3.2 ปรับปรุงร่างแนวทางร่วมกับกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์ จากข้อคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิโดยคัดเลือกข้อความที่มีค่าดัชนีที่มีความสอดคล้อง ตั้งแต่ 0.5 ไว้และปรับปรุงข้อคำถามในหัวข้อที่มีค่าดัชนีความสอดคล้องน้อยกว่า 0.5 เป็นแนวทางการพัฒนาโรงเรียนทั้งระบบเพื่อการประกันคุณภาพการศึกษาในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 และเขต 2 ที่มีความเที่ยงตรงด้านเนื้อหา

4. ขั้นศึกษาความเหมาะสม

4.1 ศึกษาความเหมาะสมจากกลุ่มประชากรด้านการบริหารการศึกษา ได้แก่ ผู้เชี่ยวชาญด้านการบริหารการศึกษา ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 และเขต 2 ด้วยวิธีการสุ่มตัวอย่างโดยไม่อาศัยทฤษฎีความน่าจะเป็น (Non probability sampling) โดยวิธีการเลือกแบบเจาะจง (พวงรัตน์ ทวีรัตน์. 2540 : 84) ได้ผู้เชี่ยวชาญด้านการบริหารการศึกษา ซึ่งมีคุณสมบัติในด้านใดด้านหนึ่ง คือ มีวุฒิทางการศึกษาไม่ต่ำกว่าระดับปริญญาโท สาขาการบริหารการศึกษา หรือสาขาที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาและมีประสบการณ์ในการปฏิบัติงานเกี่ยวกับการจัดการศึกษา ในหน่วยงานทางการศึกษามาแล้วไม่ต่ำกว่า 5 ปี จำนวน 17 คน เพื่อตรวจสอบความเหมาะสม

ผู้วิจัยทำหนังสือบันทึกเสนอขอความร่วมมือ ในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา เพื่อขอให้ออกหนังสือถึงผู้เชี่ยวชาญด้านการบริหารการศึกษา จำนวน 17 ฉบับ โดยผู้วิจัยนำแบบสอบถามพร้อมทั้งหนังสือของบัณฑิตวิทยาลัย (ภาคผนวก ข) ไปให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบความเหมาะสมของแนวทางและรับคืนด้วยตนเอง

เครื่องมือที่ใช้เป็นแบบสอบถามความเหมาะสมของแนวทางการพัฒนาโรงเรียนทั้งระบบเพื่อการประกันคุณภาพการศึกษาในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 และเขต 2 แบ่งเป็น 2 ตอน คือ

ตอนที่ 1 ข้อมูลสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม มีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check list) จำนวน 4 ข้อ

ตอนที่ 2 แบบสอบถามความเหมาะสมของแนวทางการพัฒนาโรงเรียนทั้งระบบเพื่อการประกันคุณภาพการศึกษาในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1



และเขต 2 มีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่าของลิเคอร์ท (Likert Rating Scale) โดยให้ผู้ตอบแบบสอบถามพิจารณาว่าสิ่งที่ระบุในข้อคำถามนั้นมีความเหมาะสมมากน้อยเพียงใด จำนวน 34 ข้อ และกำหนดระดับความคิดเห็นเป็นน้ำหนักคะแนนตามวิธีของลิเคอร์ท (ล้วน สายยศ และ อังกลา สายยศ, 2536 : 156-157) ดังนี้

เหมาะสมน้อยที่สุด	ให้น้ำหนักคะแนน	1
เหมาะสมน้อย	ให้น้ำหนักคะแนน	2
เหมาะสมปานกลาง	ให้น้ำหนักคะแนน	3
เหมาะสมมาก	ให้น้ำหนักคะแนน	4
เหมาะสมมากที่สุด	ให้น้ำหนักคะแนน	5

การแปลความหมาย ผู้วิจัยได้กำหนดเกณฑ์การแปลค่าที่เหมาะสมของรายการในแบบสอบถาม โดยใช้ ค่ามัธยฐาน (Median) มากกว่าหรือเท่ากับ 3.50 และค่าพิสัยอินเตอร์ควอไทล์ (Interquartile Range) น้อยกว่าหรือเท่ากับ 2.00 (ศักดิ์พจน์ เริงใจ, 2547 : 75)

นำแบบสอบถาม ที่ได้รับคืนมาจากกลุ่มตัวอย่าง ตรวจสอบความเรียบร้อย ความถูกต้อง และความสมบูรณ์ในการตอบแล้วไปลงรหัสและนำไปวิเคราะห์ข้อมูล โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS for Windows Version 12 เพื่อวิเคราะห์หาค่าสถิติการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับความเหมาะสมของแนวทางการพัฒนาโรงเรียนทั้งระบบเพื่อการประกันคุณภาพการศึกษาในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 และเขต 2 นั้น วิเคราะห์ข้อมูลดังนี้

ตอนที่ 1 แบบสอบถามข้อมูลเบื้องต้น วิเคราะห์ข้อมูลโดยการแจกแจงความถี่และหาค่าร้อยละ และแปลผลตามลำดับของค่าร้อยละ แล้วนำเสนอผลการวิจัยเป็นตารางประกอบคำบรรยาย

ตอนที่ 2 แบบสอบถามแนวทางการพัฒนาโรงเรียนทั้งระบบเพื่อการประกันคุณภาพการศึกษาในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 และเขต 2 วิเคราะห์โดยกำหนด $n = 17$ ผลการวิเคราะห์ข้อมูลดูจากค่ามัธยฐาน (Median) และค่าพิสัยอินเตอร์ควอไทล์ (Interquartile Range) เป็นรายชื่อ รายด้านและรวมทั้งหมด โดยกำหนดค่า $\text{Median} \geq 3.50$ และค่า $\text{Interquartile Range} \leq 2.00$ เป็นแนวทางที่เหมาะสม และเอาคะแนนจากการตอบทุกข้อของผู้เชี่ยวชาญทุกคน หาค่าเฉลี่ยแล้วนำมาหาค่ามัธยฐาน (Median) อีกครั้ง

4.2 ปรับปรุงแนวทางการพัฒนาโรงเรียนทั้งระบบเพื่อการประกันคุณภาพการศึกษาในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 และเขต 2 ร่วมกับกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์



5. ขั้นศึกษาความเป็นไปได้

5.1 ศึกษาความเป็นไปได้ นำแบบสอบถาม (ภาคผนวก ค) ของแนวทางไปตรวจสอบความเป็นไปได้โดยทดลองใช้ (Try out) กับกลุ่มตัวอย่างที่มีลักษณะใกล้เคียงกับกลุ่มตัวอย่างจริง ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาในจังหวัดสระบุรี จำนวน 30 คน ผู้วิจัยทำหนังสือบันทึกเสนอขอความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา เพื่อขอให้ออกหนังสือถึงกลุ่มตัวอย่างผู้บริหารสถานศึกษา อำเภอหนองแค จังหวัดสระบุรี (ภาคผนวก ข) พร้อมแบบสอบถามจำนวน 30 ฉบับ ไปทดลองใช้โดยให้ผู้ประสานงานประจำอำเภอเป็นผู้แจกและเก็บแบบสอบถาม ผู้วิจัยรับคืนด้วยตนเองมาวิเคราะห์หาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) โดยวิธีสัมประสิทธิ์อัลฟาของครอนบาช (หวงรัตน์ ทวีรัตน์, 2540 : 132-133) โดยใช้โปรแกรม SPSS วิเคราะห์หาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม

ต่อจากนั้นศึกษาความเป็นไปได้จากกลุ่มประชากรผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 (2547 : 1) และสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 2 (2547 : 5) ของปีการศึกษา 2547 รวมทั้งสิ้น จำนวน 450 คน เพื่อตรวจสอบความเป็นไปได้ด้วยกลุ่มตัวอย่างของผู้บริหารสถานศึกษา ซึ่งกำหนดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตาราง Krejcie & Morgan (ยฺทพงษ์ กัษวรัตน์, 2543 : 75 ; อ้างอิงจาก Krejcie & Morgan, 1970 *Educational and Psychological Measurement*, p. 608-609) และจากการสุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้น (Stratified Sampling) โดยนำจำนวนโรงเรียนแต่ละอำเภอมานำมาหาค่าส่วนร้อยละเมื่อได้จำนวนแต่ละอำเภอแล้วทำการสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) ได้เป็นกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 284 คน ดังตารางแสดงจำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่างผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา พระนครศรีอยุธยา เขต 1 และ เขต 2



ตาราง 4 จำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่างผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
พระนครศรีอยุธยา เขต 1 และ เขต 2

จังหวัดพระนครศรีอยุธยา	ประชากร ผู้บริหาร	กลุ่มตัวอย่าง ผู้บริหาร
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1		
พระนครศรีอยุธยา	49	30
ท่าเรือ	29	18
นครหลวง	21	13
บางปะหัน	31	19
ภาชี	26	16
มหาราช	17	10
วังน้อย	30	18
อุทัย	31	19
บ้านแพรก	9	6
รวม	243	149
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 2		
บางไทร	34	22
บางซ้าย	17	11
บางบาล	26	17
บางปะอิน	36	24
ผักไห่	25	16
เสนา	43	28
ลาดบัวหลวง	26	17
รวม	207	135
รวมทั้งหมด	450	284



ผู้วิจัยทำหนังสือบันทึกเสนอขอความร่วมมือ ในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา ขอให้ออกหนังสือถึงผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา พระนครศรีอยุธยา เขต 1 และเขต 2 เพื่อขออนุญาตให้ผู้บริหารสถานศึกษา ทั้งสองเขตที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง เก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง และจากเจ้าหน้าที่ประจำศูนย์ หลังจากส่งแบบสอบถามไปแล้ว 15 วัน ผู้วิจัยได้ติดตามการส่งแบบสอบถามกลับคืน และรับคืนด้วยตนเองจากเจ้าหน้าที่ประจำศูนย์

เครื่องมือที่ใช้เป็นแบบสอบถามความเป็นไปได้ของแนวทางการพัฒนาโรงเรียนทั้งระบบ เพื่อการประกันคุณภาพการศึกษาในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 และเขต 2 แบ่งออกเป็น 2 ตอน คือ

ตอนที่ 1 ข้อมูลสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม มีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Checklist) จำนวน 4 ข้อ

ตอนที่ 2 แบบสอบถามความเป็นไปได้ของแนวทางการพัฒนาโรงเรียนทั้งระบบเพื่อการประกันคุณภาพการศึกษาในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 และเขต 2 จำนวน 34 ข้อ มีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่าของลิเคอร์ท (Likert Rating Scale) โดยให้ผู้ตอบแบบสอบถามพิจารณาว่าสิ่งที่ระบุ ในข้อคำถามนั้นมีความเป็นไปได้มากน้อยเพียงใด กำหนดระดับความถี่เห็นเป็นน้ำหนักคะแนนตามวิธีของลิเคอร์ท (ล้าน สายยศ และ อังคณา สายยศ. 2536 : 156-157) ดังนี้

เป็นไปได้น้อยที่สุด	ให้ค่าน้ำหนักคะแนน	1
เป็นไปได้น้อย	ให้ค่าน้ำหนักคะแนน	2
เป็นไปได้ปานกลาง	ให้ค่าน้ำหนักคะแนน	3
เป็นไปได้มาก	ให้ค่าน้ำหนักคะแนน	4
เป็นไปได้มากที่สุด	ให้ค่าน้ำหนักคะแนน	5

การแปลความหมาย ได้กำหนดเกณฑ์การแปลค่าเฉลี่ยไว้ ดังนี้

ระดับค่าเฉลี่ย	1.00-1.49	หมายถึง	เป็นไปได้น้อยที่สุด
ระดับค่าเฉลี่ย	1.50-2.49	หมายถึง	เป็นไปได้น้อย
ระดับค่าเฉลี่ย	2.50-3.49	หมายถึง	เป็นไปได้ปานกลาง
ระดับค่าเฉลี่ย	3.50-4.49	หมายถึง	เป็นไปได้มาก
ระดับค่าเฉลี่ย	4.50-5.00	หมายถึง	เป็นไปได้มากที่สุด



เกณฑ์การแปลค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน กล่าวคือ ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานไม่เกิน 1.00 หมายถึง การกระจายของความคิดเห็นน้อย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานมากกว่า 1.00 หมายถึง การกระจายของความคิดเห็นมาก ซึ่งประเด็นที่มีค่าเฉลี่ยตั้งแต่ 3.50 ขึ้นไป จะถือว่าประเด็นนั้นมีความเป็นไปได้ (พวงรัตน์ ทวีรัตน์. 2540 : 117) และนำมาวิเคราะห์ t-test เพื่อเปรียบเทียบกับค่าเฉลี่ย 3.50 ว่ามีความเป็นไปได้ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .05 หรือไม่

นำแบบสอบถามที่ได้รับคืนมาจากกลุ่มตัวอย่าง ตรวจสอบความเรียบร้อย ความถูกต้อง และความสมบูรณ์ในการตอบแล้วไปลงรหัสและนำไปวิเคราะห์ข้อมูล โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS for Windows Version 12 เพื่อวิเคราะห์หาค่าสถิติการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับความเป็นไปได้ของแนวทางการพัฒนาโรงเรียนทั้งระบบเพื่อการประกันคุณภาพการศึกษาในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 และเขต 2 นั้น วิเคราะห์ข้อมูลดังนี้

ตอนที่ 1 แบบสอบถามข้อมูลเบื้องต้น วิเคราะห์ข้อมูลโดยการแจกแจงความถี่และหาค่าร้อยละ และแปลผลตามลำดับของค่าร้อยละ แล้วนำเสนอผลการวิจัยเป็นตารางประกอบคำบรรยาย

ตอนที่ 2 แบบสอบถามแนวทางการพัฒนาโรงเรียนทั้งระบบเพื่อการประกันคุณภาพการศึกษาในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 และเขต 2 วิเคราะห์ด้วยค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) เป็นรายข้อ รายด้านและรวมทั้งหมด แล้วทำการทดสอบเพื่ออ้างอิงทางสถิติเกี่ยวกับค่าเฉลี่ย โดยใช้ t-test ในการทดสอบ คัดเลือกข้อคำถามที่มีค่าเฉลี่ยของคะแนนความเป็นไปได้ตั้งแต่ 3.50 ขึ้นไป และมีค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานไม่เกิน 1.00 ไว้ข้อคำถามที่ไม่เป็นไปตามเกณฑ์นำไปปรับปรุงแก้ไข (พวงรัตน์ ทวีรัตน์. 2540 : 117)

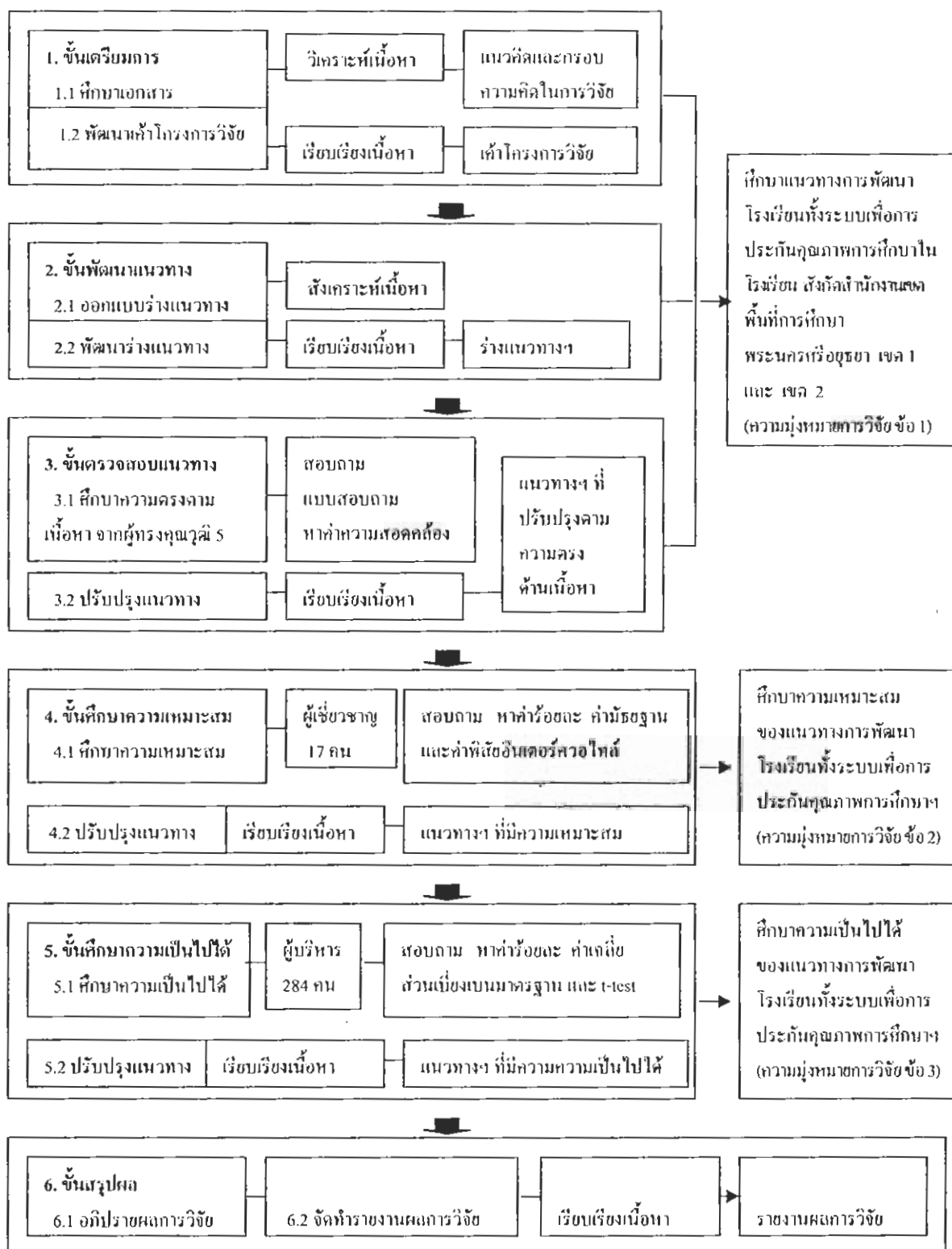
5.2 ปรับปรุงแนวทางร่วมกับกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์ เป็นแนวทางการพัฒนาโรงเรียนทั้งระบบเพื่อการประกันคุณภาพการศึกษาในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 และเขต 2 ที่มีความเป็นไปได้

6 ขั้นสรุปผล

6.1 อภิปรายผลจากการศึกษาแนวทาง การศึกษาความเหมาะสม และการศึกษาความเป็นไปได้ของแนวทางการพัฒนาโรงเรียนทั้งระบบเพื่อการประกันคุณภาพการศึกษาในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 และเขต 2

6.2 จัดทำรายงานผลการวิจัยโดยเรียบเรียงเนื้อหาเป็นรายงานผลการวิจัย เรื่อง แนวทางการพัฒนาโรงเรียนทั้งระบบเพื่อการประกันคุณภาพการศึกษาในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 และเขต 2

วิธีดำเนินการวิจัยนี้ สรุปเป็นผังภาพประกอบ 2 ดังนี้



ภาพประกอบ 2 วิธีดำเนินการวิจัย แนวทางการพัฒนาโรงเรียนทั้งระบบเพื่อการประกันคุณภาพการศึกษาในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 และเขต 2